Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | MARȚI, 7 IULIE 1992 | NR. 93 (17963) | PREȚUL 1 rub.

MS — COREspondenții DE LA «OSTANKINO» SE TRANSFORMĂ ÎN COAUTORI AI VIOLENȚEI SEPARATIȘTILOR — PAG. 2

UN PROFESOR UNIVERSITAR E NEVOIT SĂ UMBLE PATRU ANI FĂRĂ LUCRU, BĂTÎND PRAGURILE — PAG. 3

FIECARE CU VISUL ȘI AMBIȚIA, DAR ȘI CU BUZUNARUL ÎN PRAGUL SOCIETĂȚII «ȘANSELOR EGALE». — PAG. 4

DECLARAȚIA

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA, DL. MIRCEA SNEGUR

Poporul moldovenesc trece prin momente tragice ale istoriei sale. Dezmembrarea URSS, profundele transformări de ordin social-economic decurg dureros, trezind ura și agresivitatea celor care doresc cu orice preț să ne readucă în lumea totalitarismului și obscurantismului.

În fiecare zi mor oameni, se distrug orașe și sate, crește torentul refugiaților. În aceste condiții, pentru conducerea Moldovei, pentru colegii noștri din Comunitate nu există sarcină mai importantă decît încetarea vărsării de sînge, căutarea unui compromis rezonabil. Rezultatele întîlnirii de la Moscova cu președintele Rusiei, Boris Elțin, le-a trezit mari speranțe oamenilor noștri de pe ambele maluri ale Nistrului. S-ar părea că și ziariștii de la compania de televiziune «Ostankino» ar trebui să evite în aceste zile oglindirea unilaterală, tendențioasă a evenimentelor, să stimuleze năzuința spre încetarea focului și spre dialog.

Din păcate, compania menționată nu și-a schimbat nici în aceste zile grele pentru noi toți, stilul de reflectare a evenimentelor din Moldova. Aproape că ne-am obișnuit cu faptul că, prin reportajele lor de la Tiraspol, ziariștii ei, neacreditați în țara noastră, au creat pentru zeci de milioane de telespectatori o asemenea imagine, încît se formează impresia că există încă un stat moldovenesc pe malurile Nistrului, chipurile creat în scopul apărării populației ruse. Afară de aceasta, cu ajutorul unor procedee ziaristice departe de a fi oneste, în întreaga lume se propagă chipul unui dușman și agresor în persoana Moldovei, țară care niciodată în istoria sa nu și-a atacat vecinii și care nu are nici un soldat pe teritorii străine. Oricît ar fi de ciudat, prin bunăvoința companiei ruse de televiziune, în rolul de pacificatori și apărători ai poporului apar consilieri și dirijori de nuanță roșie-brună, care, în răgazurile dintre provocările pe care le pun la calc în raioanele de est ale țării noastre asaltează compania «Ostankino», pentru a o curăți de «cosmopoliți și alte elemente burgheze».

Ne umește altceva. În fiecare seară, cu o perseverență demnă de invidiat, de pe ecran se varsă torente de minciuni sfruntate și amorale. Insinuările despre participarea la conflict a voluntarilor și piloților români, pe care nimeni nu l-a văzut nicăieri, despre folosirea de către partea moldovenească a tancurilor și altor tipuri de arme care lipsesc în arsenalul nostru, alte falsificări, umflate prin prezentarea selectivă și unilaterală a imaginilor cu victimele conflictului tragic, constituie o discreditare agresivă și necinstită a politicii noastre de stat, stimulînd neîncrederea între partenerii din CSI. În același timp, sînt trecute sub tăcere bestialitățile și batjocurile, confirmate documentar, ale dictaturii militare de la Tiraspol față de locuitorii pașnici, participarea la conflict a Armatei a 14-a. Un exemplu al lipsei de interes din partea companiei «Ostankino» pentru inițierea unui proces de negocieri este oglindirea superficială a briefingului meu despre întîlnirea cu președintele Rusiei, unde am căzut de acord să acționăm ca garanți ai încetării focului, și, totodată, atenția sporită față de declarațiile fără drept de apel ale comandantului Armatei a 14-a, generalul Lebedi, care discreditează în ochii întregii lumi eforturile celor doi șefi de stat.

Aș vrea să atrag atenția opiniei publice asupra faptului, că afirmațiile provocatoare ale generalului Lebedi, care se înscriu de minune în contextul războiului informațional declanșat de compania de televiziune «Ostankino», nu sînt altceva decît o încercare de justificare morală a unui eventual atac armat împotriva celeilalte părți a statului nostru, reprezentînd acțiuni îndreptate spre menținerea tensiunii.

În aceste condiții este profund amoral faptul că, practic, compania de televiziune «Ostankino» nu reacționează la dezmințirile noastre. Avem tot temeiul să declarăm că minciuna a devenit pentru ea un instrument conștient de realizare a politicii celor mai conservatoare cercuri revanșarde.

Sper că poporul nostru, cu ajutorul forțelor democratice din Rusia, al președintelui ei, Boris Elțin, al liderilor altor țări, va găsi destule forțe morale pentru a depăși această situație critică. Știm că de partea noastră sînt toți oamenii de bună credință, toți cei care doresc omenește soluționarea pașnică a conflictului. Dar îi cunoaștem și pe cei care ațîță focul războiului civil, semănînd ură și neîncredere. Oricît ar fi de trist, în primele rînduri ale acestor forțe obscure se află astăzi compania de televiziune «Ostankino».

În zilele puciului din august 1991 forțele democratice din Republica Moldova au susținut cu ardoare lupta lui Boris Elțin pentru libertate.

Foto de Ion DOGARU

Boris Elțin și Mircea Snegur s-au declarat satisfăcuți de rezultatele întîlnirii de la Kremlin

MOSCOVA, 3. (Moldova-pres). Președinții Rusiei și Moldovei, Boris Elțin și Mircea Snegur, au ajuns la un acord într-o serie de detalii concrete ale reglementării conflictului din Transnistria — li s-a comunicat ziariștilor după convorbirea de o oră și jumătate pe care cei doi șefi de state au avut-o vineri la Kremlin.

Ne-am întîlnit — a spus președintele Rusiei — ca să facem un bilanț al îndeplinirii acordului de la Istanbul și să convenim asupra acțiunilor de viitor, dar mai ales să elaborăm mecanismul de încetare a focului în Transnistria. «Am convenit să fie încetat focul, să se creeze o zonă de demarcație, să se introducă în această zonă subunități neutre și, în procesul care va urma, Parlamentul Moldovei să definească statutul Transnistriei».

Am căzut de acord, a continuat Boris Elțin, și în problemele economice, convenind să repunem în aplicare înțelegerea semnată între Moldova și Rusia. Potrivit afirmațiilor lui, la ora actuală cele două părți nu-și livrează mari cantități de mărfuri din cauza acțiunilor militare, menționînd însă că «nici unul din noi nu are reproșuri unilaterale». Pe viitor, la tratative urmează să participe în componența delegației Moldovei și un reprezentant al Transnistriei.

Boris Elțin a adăugat că imediat ce vor fi stabilite linia de dezangajare și statutul Transnistriei, prin decrete ale celor doi președinți va fi creată o comisie mixtă sub conducerea vicepreședinților celor două guverne, care va începe negocierea retragerii civilizate a Armatei a 14-a. Formațiunile armate mici nu vor reuși, în opinia sa, să zădărnicească procesul de reglementare a situației.

Mircea Snegur a subliniat că, la fel ca și Boris Elțin, este «satisfăcut de rezultatele întîlnirii». De restabilirea relațiilor economice la nivelul acordurilor bilaterale încheiate anterior — a spus el, — depind foarte multe: atît ritmul economiei Moldovei, cît și satisfacerea anumitor necesități ale Rusiei. «Toate acestea sînt foarte importante, dar pentru a asigura realizarea lor în deplină măsură, consider că prima datorie este încetarea focului».

Faptul că acționăm împreună cu Boris Elțin ca garanți ai încetării focului vorbește despre multe — a continuat președintele Moldovei. «Am convenit să facem tot posibilul pentru ca focul să înceteze chiar de la această oră și să creăm condiții pentru tratative, pentru dialog». Autoritățile Moldovei — a menționat el — întreprind anumiți pași pentru reglementarea conflictului. În Parlament a început discutarea a trei proiecte pentru stabilirea statutului Transnistriei.

Mircea Snegur și-a exprimat speranța că marți, după pauza din lucrările Parlamentului, la dezbateri vor participa și deputații din Transnistria. Președintele Moldovei a adăugat că aceștia au fost invitați să participe la sesiune și că în acest scop a fost trimisă la Tiraspol o misiune de bune oficii. «Cred — a spus el — că dacă vom merge uniți în întîmpinarea altora în problema statutului, vom găsi o variantă de compromis. Sînt optimist, dar trebuie să avansăm, să lucrăm, să nu stăm pe poziții maximaliste».

Sosirea delegației Republicii Moldova la Moscova

După cum s-a mai comunicat, în dimineața zilei de luni o delegație oficială a Republicii Moldova, în frunte cu președintele Mircea Snegur, a plecat la Moscova, pentru a participa la reuniunea la vîrf a conducătorilor statelor membre ale C.S.I., relatează Moldova-pres. Din delegație fac parte domnii Andrei Sangheli, primul ministru, Nicolae Țîu, ministrul de externe, Ion Costaș, ministrul apărării, Alexandru Arseni, președintele Comisiei parlamentare pentru drepturile omului și relațiile naționale, Valeriu Chițan, prim-adjunct al ministrului economiei și finanțelor, precum și experți în diferite domenii.

La sosirea pe aeroportul Vnukovo-2, delegația Republicii Moldova a fost salutată de o delegație din partea Rusiei, având în componența sa pe Ghenadi Burbulis, secretar de stat al Federației Ruse, Evgheni Saposnikov, mareșal de aviație, comandant suprem al forțelor armate unificate ale C.S.I., Fiodor Șelov-Kovediaev, ministru adjunct de externe al Rusiei, alte persoane oficiale.

De ce fel de Guvern avem nevoie

Să vedem, mai întîi de toate, ce înseamnă guvern. Dicționarul explicativ spune că guvernul este «organ suprem executiv și de dispoziție al puterii de stat» sau «grup de persoane, care stau în fruntea organelor centrale de stat și participă la conducerea statului». La noi în republică guvernul este privit de mulți cetățeni mai îngust, ca un organ care urmează să asigure bunăstarea oamenilor, să distribuie la toți în mod egal, echitabil bunuri materiale. Dacă nu este ceea ce trebuie pentru o viață normală, înseamnă că de vină e guvernul. Și atunci — jos guvernul! Nu exagerez. Chiar scriitorii, cei mai lucizi oameni ai neamului, au învinuit guvernul în cadrul unei recente adunări pentru faptul că a scăzut brusc nivelul de trai. Un scriitor se plîngea deunăzi în ziarul «Curierul de seară» că guvernul l-a adus la sapă de lemn și nu-și poate procura un kilogram de cîrnați. În ziarul «Făclia», Ludmila Ieșeanu declară categoric: «Vom ști să reamintim guvernului cum trebuie prețuită munca învățătorului!» Vin cu mîna întinsă la guvern constructorii, agricultorii, muncitorii unor întreprinderi industriale...

Deci astăzi rolul guvernului diferă mult de misiunea guvernelor sovietice. Guvernul trebuie, în primul rînd să asigure tranziția la economia de piață în toate domeniile, purtînd totodată grijă, în măsura posibilităților, de protecția economică și socială a păturilor nevoiașe ale populației, o sarcină extrem de dificilă în condițiile noastre: război, blocadă economică, divergențe în concepția efectuării reformei economice.

Astăzi la ședința Parlamentului, probabil, se va începe formarea componenței noului guvern. Anterior dl Andrei Sangheli, Prim-ministru al Republicii Moldova, confirmat în această ipostază zilele trecute, a întreprins consultări cu liderii unor partide și organizații social-politice din republică, solicitîndu-le candidaturi pentru posturile de miniștri. E un lucru nou pentru realitatea noastră. De știut o parte din interlocutori în temei, și-au spus pașii, au formulat propuneri în vederea realizării reformei economice, soluționării unor probleme stringente.

Astfel, Liga Națională a Tineretului din Moldova consideră ca guvernul următor, printre altele, să urgenteze privatizarea prin consfințirea porprietății private, să scoată orice restricții în activitatea agenților economici, să combată toate formele de monopolism. Reprezentanții Ligii au pus pe masa Primului-ministru o listă cu numeroase propuneri la compartimentele «Situația în raioanele de est ale republicii», «Economie națională», «Domeniul social-politic», «Guvernul și tineretul».

Propuneri constructive au formulat dnii Mircea Druc, Oazu Nantoi, dna Liudmila Scainii, dl Vladimir Nicu, liderii ai Frontului Popular Creștin Democrat, Partidului Social-Democrat, Asociației Femeilor, Partidului Național-Creștin. S-a subliniat, în special, necesitatea de a completa guvernul cu cadre competente, cu profesioniști. Ar fi binevenit să formăm un guvern de conciliere națională, să promovăm și reprezentanți din raioanele răsăritene și de sud ale republicii. Unele ministere, departamente urmează să fie comasate sau chiar reduse. Se consideră că e prea mare numărul de viceprim-miniștri. Scopul major imediat al viitorului guvern rezidă în soluționarea conflictului din raioanele de est ale republicii. E de dorit să se formeze un minister special care s-ar ocupa de problemele acestei zone, precum și de cele ale sudului Moldovei.

În cadrul consultărilor s-au numit și unele candidaturi pentru posturile de miniștri. Liderii partidelor și organizațiilor social-politice și-au exprimat doleanța ca guvernul să întreprindă consultări periodice cu diferite forțe politice, să conlucreze activ cu ele. Propunerea a fost acceptată.

Ion SOFRONIE.

Ședința Consiliului Suprem de Securitate

Simbătă, 4 iulie, a avut loc ședința Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova, în cadrul căreia au fost examinate eforturile diplomatice de ultimă oră ale conducerii republicii în scopul soluționării pe cale pașnică a conflictului armat din partea răsăriteană a Moldovei. Dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, s-a referit la rezultatele promițătoare ale întîlnirii din 3 iulie pe care a avut-o la Moscova cu Președintele Rusiei, Boris Elțin. Consiliul Suprem de Securitate a apreciat înțelegerea celor doi conducători de stat drept o importantă garanție a începerii instaurării păcii în Moldova.

Un rol aparte în acest sens revine și solidarității pe care o manifestă în prezent conducerea Republicii Belarusi. Această atitudine salutabilă a unui stat independent ce a făcut parte din imperiul sovietic a fost remarcată la întîlnirea pe care a avut-o vineri la Mensk Președintele Parlamentului Moldovei, dl. Alexandru Mosanu, cu Președintele Consiliului Suprem al Republicii Belarusi, dl. Stanislav Suskevici.

Ministrul afacerilor externe al Republicii Moldova, dl. Nicolae Țîu, a informat Consiliul Suprem de Securitate despre participarea sa, în ajun, la reuniunea miniștrilor de externe ai țărilor membre ale CSI (în cadrul pregătirilor pentru consfătuirea conducătorilor statelor independente, preconizată pentru 6 iulie), precum și la reuniunea de la Moscova a șefilor diplomației Republicii Moldova, României, Rusiei și Ucrainei în problema soluționării conflictului din raioanele estice ale Moldovei.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

Protest în fața ambasadei

În seara zilei de duminică, 5 iulie, în fața hotelului «Codru» din centrul Chișinăului, unde se află temporar sediul Ambasadei Rusiei în Republica Moldova, a avut loc o amplă manifestare de protest, generată de atacurile denigratoare la adresa conducerii și poporului tînărului stat suveran și independent Republica Moldova, pe care generalul Lebedi le-a făcut în ajun în cadrul unei emisiuni televizate a companiei «Ostankino» — informează agenția Moldova-pres.

Aproximativ o mie de oameni, care reprezentau Asociația Pedagogilor din Moldova ce numără aproape 100 de mii de membri, au scandat timp de o jumătate de oră sloganuri contra agresiunii militare directe și a războiului informațional, declanșate de forțele proimperiale de la Moscova, ce urmăresc restabilirea fostei U.R.S.S.

Manifestarea de protest a rămas fără răspuns, nici un reprezentant al Ambasadei Rusiei nu a ieșit să dea explicații mulțimii indignate.

Atac mișelesc

COMUNICAT SPECIAL AL MINISTERULUI APARARII AL REPUBLICII MOLDOVA

Acțiunile criminale ale Armatei a 14-a a Rusiei au depășit orice limite ale rațiunii umane.

Astfel, în noaptea spre 4 iulie, ea a întreprins un nou atac mișelesc asupra pozițiilor apărătorilor integrității teritoriale a Republicii Moldova și populației pașnice din zona de conflict, folosind de data aceasta artilerie reactivă de tipul «Grad-M21», care constituie una dintre cele mai puternice arme de distrugere în masă, interzise de Convenția internațională de la Geneva. Din instalațiile respective s-a tras asupra capului de pod Chițcani. Ca urmare au fost total distruse mai multe case de locuit și clădiri administrative. Un atac similar a fost întreprins noaptea trecută și asupra satului Cocieri, pricinuindu-se populației locale mari pagube materiale.

Pe lîngă agresiunea armată din partea Rusiei, continuă și războiul informațional împotriva Republicii Moldova.

Astfel, la 4 iulie, compania de radiotelevizione «Ostankino» a difuzat la ora 14.00 o informație în care se susținea că acțiunile respective au fost întreprinse nu de Armata a 14-a a Rusiei, ci de forțele armate ale Moldovei.

Ministerul Apărării al Republicii Moldova declară cu toată responsabilitatea că această știre a companiei «Ostankino» constituie o nouă dezinformare premeditată, avînd drept scop discreditarea Republicii Moldova în fața opiniei publice mondiale. Cu atît mai mult cu cît Forțele Armate ale Republicii Moldova nu dispun la ora actuală de un asemenea tip de armament cum este artileria reactivă «Grad».

Ministerul Apărării al Republicii Moldova ține să sublinieze o dată în plus poziția sa de reglementare a conflictului armat din raioanele de est ale republicii exclusiv prin metode politice și nicidecum prin acțiuni militare, de natură să cauzeze moartea a mii de oameni de diferite naționalități. Iar acțiunile irresponsabile de tipul celor pe care și le permite compania «Ostankino», nu fac decît să tensioneze și mai mult situația de pe malul sting al Nistrului și să torpileze eforturile de soluționare pașnică a conflictului.

Există țara prin durere,
Prin focul lacrimii nestins,
Plecați și dincolo, vom cere
Celor ce-apusul au aprins

Răsplată pentru morții noștri
Și jugul împovărător
Al tipilor cu chip de monștri
Negați chiar de poporul lor.